Lieta Nr. C17074114
Nr. C-0741-14/01

AIZMUGURISKS SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Jūrmalā 2014.gada 16.jūnijā

Jūrmalas pilsētas tiesa

tiesnese S.Beļajeva

ar tiesas sēdes sekretāri I.Štokmani,

piedaloties administratorei /pers. B/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu maksātnespējīgās SIA "Neibādes Būve" administratores /pers. B/ prasībā pret /pers. D/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

2014.gada 18.februārī maksātnespējīgās SIA "Neibādes Būve" administratore /pers. B/ iesniedza tiesā prasības pieteikumu pret atbildētāju /pers. D/ par aizdevuma atdošanu. Prasības pieteikumā norādīts, ka ar Rīgas rajona tiesas 2010.gada 3.decembra spriedumu tika pasludināts SIA "Neibādes Būve" maksātnespējas process. Ar Rīgas rajona tiesas 2010.gada 5.oktobra lēmumu par SIA "Neibādes Būve" administratoru iecelta sertificēta administratore /pers. B/. SIA "Neibādes Būve" 2009.gada pārskatā, kurš ir apstiprināts ar atbildētāja kā vienīgā sabiedrības dalībnieka lēmumu, ir norādīts, ka jau 2009.gada 31.decembrī SIA "Neibādes Būve" bija aizdevusi /pers. D/ Ls 69464,00, bet procenti par neatdoto aizdevumu bija Ls 3502,00. Saskaņā ar SIA "Neibādes Būve" operatīvo bilanci par laiku no 2010.gada 1.janvāra līdz 2010.gada 30.septembrim, sabiedrības aizdevums atbildētājam bija Ls 75129,00 jeb EUR 106898,90, bet procenti Ls 3518,00 jeb EUR 5005,66. Aizdevuma līguma esamību un aizdevuma summas un procentu apmēru pierāda arī atbildētāja parakstītais debitoru saraksts uz 2010.gada 30.septembri. Atbildētājs minētā aizdevuma esamību nav noliedzis un faktiski pats arī atzinis, parakstot un apstiprinot sabiedrības 2009.gada pārskatu, operatīvo bilanci un debitoru sarakstu, taču parāda atmaksu nav veicis. To, ka sabiedrība ir aizdevusi atbildētājam naudu, apliecina sabiedrības 2007.un 2008.gada kontu izdrukas. Prasībā norādīts, ka administratore ir vienpusēji atkāpusies no aizdevuma līguma, par to paziņojot atbildētājam, tāpēc atbildētāja pienākums ir nekavējoties atmaksāt aizdevuma summu un procentus. Prasītājs, pamatojoties uz Civillikuma 1934., 1943.pantu, Maksātnespējas likuma 97.panta pirmo daļu, Civilprocesa likuma 1.pantu, 43.panta pirmās daļas 10.punktu, 128.pantu, lūdz piedzīt no atbildētāja pamatparādu EUR 106898,90 un procentus EUR 5005,66 apmērā.

Atbildētājs rakstveida paskaidrojumus vai iebildumus par prasību tiesā nav iesniedzis.

Tiesas sēdē administratore /pers. B/ prasību uzturēja uz prasības pieteikumā minētajiem pamatiem un papildus norādīja, ka viņas rīcībā nav aizdevuma līguma, bet no lietā esošajiem dokumentiem var redzēt, ka līgums ir bijis noslēgts, iespējams mutiski. Fakts, ka līgums nav iesniegts administratorei, ir atbildētāja vaina. Atbildētāja rīcībā līgumam jābūt. Atbildētājs kā vienīgais sabiedrības pārstāvis daļu dokumentu administratorei ir nodevis, bet nav nodevis grāmatvedības uzskaites dokumentus un atsevišķus līgumus. Aizdevuma un procentu summas ir norādītas bilancē un gadā pārskatā, atbildētājs šos dokumentus ir parakstījis, līdz ar to nav pamata apšaubīt aizdevuma esamību un apmēru. Ar atbildētāju ir bijušas sarunas, viņš nenoliedz, ka aizdevums ir. Atbildētājs piedāvājis aizdevumu atmaksāt pakāpeniski, bet nekādas darbības šajā sakarā nav veicis.

Atbildētājs uz tiesas sēdi neieradās, par savas neierašanās iemesliem tiesai nav ziņojis. Par tiesas sēdes laiku un vietu atbildētājam paziņots likumā noteiktā kārtībā, nosūtot tiesas pavēsti uz atbildētāja deklarēto dzīvesvietu. Tiesā nav saņemti atbildētāja lūgumi atlikt lietas izskatīšanu vai izskatīt lietu bez atbildētāja klātbūtnes tiesas sēdē.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.panta piekto daļu, *tiesas dokumentus fiziskajai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses (…). Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē (…)*.

Pie šādiem apstākļiem tiesa, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 74.panta septītās daļas 1.punktu un 156.panta pirmo daļu, atzīst, ka lietas izskatīšana iespējama bez atbildētāja klātbūtnes tiesas sēdē.

Civilprocesa likuma 208.^{1}panta pirmā daļa noteic, ka *aizmugurisks spriedums ir spriedums, ko pirmās instances tiesa taisa lietā, kurā atbildētājs nav sniedzis paskaidrojumus par prasību un nav ieradies pēc tiesas aicinājuma, nepaziņojot neierašanās iemeslu*.

Tiesa atzīst, ka ir iestājies Civilprocesa likuma 208.^{1}pantā paredzētais gadījums, kad ir taisāms aizmuguriskais spriedums, un nav

saskatāmi Civilprocesa likuma 208.[1]panta otrajā daļā noteiktie ierobežojumi aizmuguriska sprieduma taisīšanai.

Motīvu daļa

Noklausījusies administratores paskaidrojumus tiesas sēdē, kā arī pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota, pierādīta un apmierināma.

Saskaņā ar lietā esošo izdruku no Uzņēmumu reģistra datu bāzes, Rīgas rajona tiesas 2010.gada 5.oktobra lēmumu un 3.decembra spriedumu, 2010.gada 3.decembrī ir pasludināts SIA "Neibādes Būve" maksātnespējas process, par maksātnespējas procesa iestāšanās dienu nosakot 2010.gada 1.janvāri. Par uzņēmuma administratoru 2010.gada 5.oktobrī iecelta /pers. B/.

Kā izriet no prasības pieteikuma un administratores paskaidrojumiem, atbildētājs ir saņēmis no sabiedrības aizdevumu, ko veido pamatsumma EUR 106898,90 un procenti EUR 5005,66. Šo aizdevumu atbildētājs nav atmaksājis.

Saskaņā ar Civillikuma 1934.pantu, *ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās*.

Lai gan lietā nav iesniegts rakstveida aizdevuma līgums, un kā izriet no administratores paskaidrojumiem, tāds nav arī viņas rīcībā, tiesa atzīst, ka rakstveida līguma neesamība neietekmē faktu par aizdevuma pastāvēšanu, jo kā izriet no Civillikuma 1473.panta, *tiesiska darījuma forma atkarīga no lietas dalībnieku ieskata (…)*. No minētās likuma normas izriet, ka aizdevuma līgums var tikt noslēgts arī mutiski, līdz ar to rakstveida līguma neesamībai lietā nav būtiskas nozīmes.

Vērtējot prasības pamatotību, tiesa ņem vērā to, kādā mērā lietā ir īstenots Civilprocesa likuma 93.panta pirmajā daļā noteiktais pierādīšanas pienākums, kā arī vadās no Civilprocesa likuma 104.panta pirmās daļas, kas nosaka, ka *pušu un trešo personu paskaidrojumi, kuri ietver ziņas par faktiem, uz kuriem pamatoti viņu prasījumi vai iebildumi, atzīstami par pierādījumiem, ja tos apstiprina citi tiesas sēdē pārbaudīti un novērtēti pierādījumi*.

No lietā esošā SIA "Neibādes Būve" gada pārskata par periodu no 2009.gada 1.janvāra līdz 2009.gada 31.decembrim redzams, ka atbildētājs kā sabiedrības dalībnieks ir saņēmis aizdevumu Ls 72966,00, ko veido pamatsumma Ls 69464,00 un procenti Ls 3502,00 (lietas 21.lapa). Savukārt, lietā esošā SIA "Neibādes Būve" operatīvā bilance par periodu no 2010.gada 1.janvāra līdz 2010.gada 30.septembrim pierāda, ka norādītajā laika periodā aizdevums atbildētājam sastāda LS 78647,00, ko veido pamatsumma Ls 75129,00 un procenti Ls 3518,00 (lietas 33.lapa).

Atbildētājs ir parakstījis gan 2009.gada gada pārskatu, gan 2010.gada operatīvo bilanci, tādējādi apstiprinot aizdevuma esamību un apmēru.

Naudas līdzekļu izsniegšanu atbildētājam pierāda arī lietā esošie SIA "Neibādes Būve" kontu izraksti (lietas 37.-173.lapa) un sabiedrības kontā iemaksāto un izmaksāto summu aprēķins (lietas 35.-36.lapa).

Saskaņā ar Maksātnespējas likuma (spēkā no 2010.gada 1.novembra) Pārejas noteikumu 5.punktu, *tiesiskās aizsardzības procesos un maksātnespējas procesos, kuri uzsākti laika posmā no 2008.gada 1.janvāra līdz 2010.gada 31.oktobrim, tiek piemērotas minētajā laika posmā spēkā esošā Maksātnespējas likuma normas un uz tā pamata izdotie normatīvie akti*.

Saskaņā ar Maksātnespējas likuma (spēkā no 01.07.2009. līdz 31.10.2010.) 97.panta pirmo daļu, *ja parādnieka noslēgtais līgums maksātnespējas procesa lietas ierosināšanas dienā nav izpildīts vai ir izpildīts daļēji, administrators ir tiesīgs pieprasīt izpildi no otra līgumslēdzēja vai arī vienpusēji atkāpties no līguma (…)*.

Kā norādījusi administratore, atbildētājs ir atzinis aizdevuma esamību, apsolot to pakāpeniski segt, taču savu solījumu nav pildījis.

Bez tam no administratores paskaidrojumiem izriet, ka atbildētājs kā sabiedrības pārstāvis pēc maksātnespējas procesa pasludināšanas nav iesniedzis administratoram uzņēmuma grāmatvedības dokumentāciju.

Tiesa atzīst, ka ar savām darbībām atbildētājs ir pārkāpis Maksātnespējas likuma 67.panta otrās daļas noteikumus, kas paredz, ka *parādnieka pārstāvis ar pieņemšanas un nodošanas aktu nodod administratoram visus parādnieka organizatoriskos, rīkojuma, izziņu un pārskatu, sarakstes, personāla un grāmatvedības dokumentus, kā arī parādnieka zīmogu un spiedogu 10 dienu laikā pēc maksātnespējas procesa pasludināšanas dienas (…)*.

No minētā secināms, ka atbildētāja rīcības rezultātā administratorei tika liegta iespēja pārliecināties par atbildētāja saņemto naudas līdzekļu izlietojuma mērķi, kas ir par pamatu uzskatam, ka minētos naudas līdzekļus atbildētājs varētu būt ieguvis un izmantojis kaitējot uzņēmumam, kā arī kreditoru interesēm kopumā.

Ar lietā esošo 2013.gada 27.septembra paziņojumu par atkāpšanos no līguma (lietas 174.lapa), pierādīts, ka administratore, pamatojoties uz Maksātnespējas likuma 97.panta pirmajā daļā noteikto, paziņojusi atbildētājam par vienpusēju atkāpšanos līguma, lūdzot nekavējoties atmaksāt aizdevuma pamatsummu un procentus.

Lietā nav ziņu, ka atbildētājs būtu atsaucies uz administratores nosūtīto paziņojumu.

Lietā konstatēts, ka atbildētājs nav izmantojis savas Civilprocesa likuma 74.pantā paredzētās tiesības – nav sniedzis rakstveida paskaidrojumus, nav cēlis iebildumus par prasību, nav apstrīdējis prasības pieteikumā minētos faktus, kā arī nav tiesā iesniedzis pierādījumus, ka būtu veikta parāda samaksa, no kā secināms, ka atbildētājam nav pamatotu iebildumu pret prasību. Līdz ar to

atzīstams, ka prasības pieteikumā norādītos apstākļus apstiprina lietā iesniegtie rakstveida pierādījumi. Turklāt saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu, samaksas izdarīšanas fakts jāpierāda tam, kas to apgalvo.

Minēto vērā ņemot un, pamatojoties uz Civillikuma 1943.pantu, kas noteic, ka *aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis*, tiesa atzīst, ka lietā ir pierādīta prasībā norādītās aizdevuma pamatsummas EUR 106898,90 (Ls 75129,00) parāda esamība un saistību neizpilde no atbildētāja puses.

Tiesa atzīst, ka pamatots ir arī prasījums par procentu piedziņu. Lai gan lietā nav iesniegts aizdevuma līgums un līdz ar to nav noskaidrojami pielīgtie procentu nosacījumi, tomēr procentu maksāšanas pienākums izriet no Civillikuma 1753.panta, kas nosaka, ka *ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu,* kā arī no Civillikuma 1756.panta, kur noteikts, ka *pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.*

Ņemot vērā to, ka lietā ir pierādīta aizdevuma esamība un apstāklis, ka atbildētājs nav veicis aizdevuma pamatsummas atmaksu, kā arī to, ka procentu apmērs ir norādīts SIA "Neibādes Būve" gada pārskatā un operatīvajā bilancē, ko atbildētājs ir apstiprinājis ar savu parakstu, tiesa atzīst par pierādītu atbildētāja pienākumu maksāt procentus prasībā norādītajā apmērā – EUR 5005,66 (Ls 3518,00).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, pusei, *kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus (…).*

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, *tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai (…)*.

Ņemot vērā, ka prasītājs, atbilstoši Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 10.punktam, ir atbrīvots no tiesas izdevumu samaksas, tiesa atzīst, ka no atbildētāja par labu valstij ir piedzenama valsts nodeva EUR 3872,60 un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 6,82.

Rezolutīvā daļa

Vadoties no minētā un saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 33., 39., 41.pantu, 93.panta pirmo daļu, 96.panta piekto daļu, 187.panta otro daļu, 193., 195., 204.[1], 208.[1] pantu, tiesa

nosprieda

Prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. D/, personas kods /personas kods/, par labu maksātnespējīgajai SIA "Neibādes Būve", reģ.Nr.40003741666, pamatparādu EUR 106898,90 un procentus EUR 5005,66, **kopā – EUR 111904,56** (viens simts vienpadsmit tūkstoši deviņi simti četri *euro*, 56 *euro* centi).

Piedzīt no /pers. D/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu **EUR 3872,60** (trīs tūkstoši astoņi simti septiņdesmit divi *euro*, 60 *euro* centi).

Piedzīt no /pers. D/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus **EUR 6,82** (seši *euro*, 82 *euro* centi).

/pers. D/ tiesības 10 dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas spriedumu izpildīt labprātīgi.

Valsts nodeva par labu valstij iemaksājama, norādot šādus saņēmēja bankas rekvizītus – saņēmējs: Valsts kase, reģ.Nr.90000050138, saņēmēja iestāde: Valsts kase, BIC kods TRELLV22, konta Nr. LV55TREL1060190911200, maksājuma mērķis: dati lietas identificēšanai.

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par labu valstij iemaksājami, norādot šādus saņēmēja bankas rekvizītus – saņēmējs: Tiesu administrācija, NMR90001672316, ar PVN apliekamās personas reģ. Nr. LV90001672316, saņēmēja iestāde: Valsts kase, BIC kods TRELLV22, konta Nr.LV51TREL2190458019000, maksājuma mērķis: EKK 21499 un dati lietas identificēšanai. Maksājumus apliecinoši dokumenti iesniedzami Jūrmalas pilsētas tiesas kancelejā.

Prasītājs ir tiesīgs spriedumu pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas Rīgas apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Jūrmalas pilsētas tiesā.

Atbildētājs ir tiesīgs 20 dienu laikā no aizmuguriska sprieduma nosūtīšanas dienas iesniegt tiesai, kura spriedumu taisījusi, pieteikumu par tiesvedības atjaunošanu un lietas izskatīšanu no jauna.

Tiesnese S.Beļajeva